

країни буде сприяти формуванню «нової економіки» та дасть змогу визначити її пріоритетні напрями.

Література:

1. Дослідження: у Німеччині скорочується середній клас. URL: <http://www.dw.com/uk/дослідження-у-німеччині-скорочується-середній-клас/a-16453496>
2. Acemoglu D. / D. Acemoglu, J. A. Robinson, (2012) Why nations fail: the origins of power, prosperity, and poverty. New York.

ПАРТИСИПАТИВНА МОДЕЛЬ УПРАВЛІННЯ МІСТОМ ЯК СКЛАДНИК ІНКЛЮЗИВНОГО РОЗВИТКУ

Г. В. СТАДНИК, канд. екон. наук., проф.,
проф. кафедри економічної теорії та міжнародної економіки
О. М. САПЕГА, студ.

*Харківський національний університет міського господарства
імені О. М. Бекетова, м. Харків*

Інклюзивний розвиток є складним і багатовимірним феноменом, підсистемою якого є формування інституційних засад взаємодії органів державної влади та громадянського суспільства. Найбільш рельєфним прикладом є участь городян у процесі управління містом. Реформа децентралізації влади, яка проходить сьогодні в Україні, зумовила потребу формування такої системи управління, яка би найбільшою мірою відповідала сучасним завданням розвитку країни.

Однією з підстав управління містом в умовах децентралізації влади є партисипативність. Важливо відзначити, що, окрім очевидної проблеми участі жителів (кінцевих користувачів), під цим розуміють залучену участь усіх сторін процесу, тобто адміністрації, представників бізнесу та фахівців з усіх галузей міського господарства. В управлінні містом сегментація аудиторії, яка базувалась на усереднених уявленнях про те, чого може абстрактно хотіти людина, вже не працює. Абстракції більше немає. Не можна говорити, що люди з високим прибутком хочуть більше комфорту, а з низьким – економії. Це минуле. Небагатий покупець також хоче вражень і особливого ставлення. Майбутнє міста – це розвиток. Контроль замінюється довірою, творчістю тощо.

В Україні до ключових проблем, пов'язаних з участю жителів в управлінні розвитком міст, належать:

- відсутність територіального самоврядування (комітети територіального громадського самоврядування не фігурують в жодному проблемному проекті забудови);

- включення жителів в обговорення окремих проектів забудови та містобудівних документів лише на фінальному етапі розроблення;

- невирішена ситуація щодо земельних ділянок під багатоквартирними будинками (немає проектів межування, тобто виділення земельних ділянок на

користування жителям багатоквартирних будинків, жителі не цілком розпоряджаються прибудинковою територією, як і не платять за користування нею).

Ці проблеми приводять до таких негативних наслідків, як недовіра до адміністрації з боку жителів; поява гіршої якості середовища ущільнюючої забудови і, навпаки, обструкція проектів, що покращують середовище з боку жителів; неможливість впорядкування стихійного паркування особистого автотранспорту в житловому середовищі; низька якість та дорожня обслуговування середовища, фінансування якого здійснюється лише з бюджету міста, що приводить до повільного занепаду.

Для повнішого розуміння партисипативного управління містом необхідно перерахувати його характерні плюси й мінуси, що дасть змогу застосувати цей метод найбільш вдалим чином.

Плюси партисипативного проектування такі:

- підходить для спірних питань завдяки більшому залученню зацікавлених сторін;
- збільшує шанс визначення правильних цілей та стратегічних завдань, роблячи проект стійкішим;
- формулює спільні цілі, що робить процес проектування проактивним, а не реактивним;
- зміцнює зв'язок між сторонами (жителі, проектувальники, бізнес, адміністрація) та пов'язує їх цілі, що підвищує шанс на позитивну зміну.

Мінуси партисипативного проектування такі:

- не має сенсу за низького залучення жителів;
- висококонфліктні питання можуть ускладнити перехід до компромісу, а в певних ситуаціях навіть виключити його можливість;
- різниця владного потенціалу учасників (політична або економічна) може виключати можливість дійти компромісу;
- існує ризик місництва з боку жителів під час ухвалення рішень, що приводить до гальмування реалізації окремого проекту й навіть типу проектів, а також може негативно відбитися на розвитку міста.

Таким чином, ключем до успіху управління містом є створення збалансованого середовища ухвалення рішень. Інструментами проектування, які передбачає управління містом, є не лише планувальні документи, але й програми, рекомендації, робота з жителями та налагодження зв'язків між зацікавленими сторонами. В Україні триває модернізаційний процес вдосконалення територіальної влади, що має ґрунтуватися на демократичних принципах, закріплених в Європейській хартії місцевого самоврядування, основним з яких принцип партисипативності.

Таким чином, партисипативне управління містом – це відкрите поле діяльності, яке є новим для України. Для реалізації викладених цілей потрібна подальша робота щодо аналізування системи розвитку міста, націлена на її вдосконалення, а також активний пошук нових рішень, зокрема, із зверненням

до зарубіжного досвіду. Важливим питанням у цій справі є залучення всіх сторін, що беруть участь.

Література:

1. Стадник Г. В. Партиципативна модель управління малим містом і теорія поколінь / Г. В. Стадник, Л. О. Радіонова // *Східна Європа: економіка, бізнес та управління*, 2019. – № 3 (20). URL: <http://www.easterneurope-ebm.in.ua/20-2019-ukr> (дата звернення: 22.01.2020).
2. Ресурси: пошук та ефективність. *Економічний розвиток. Кроки об'єднаних громад*. XIII щорічна конференція малих міст України 2018. URL: <http://ammu.com.ua/o-skripte/1-post1.html> (дата звернення: 22.01.2020).

UPDATES OF THE CITY FUNCTIONING PROBLEMS IN THE CONTEXT OF INCLUSIVE DEVELOPMENT

Kh. I. KALASHNIKOVA, PhD in Economics, Docent,
Associate Professor of the Department of Management and Public Administration
O. M. Beketov National University of Urban Economy in Kharkiv, Kharkiv

Cities of each epoch of development of human society, each socio-economic formation are characterized by their specific features, their level of development, their problems and tasks, methods of their solution. Urban economic complexes function in the conditions of economic instability, lack of scientifically sound strategy and clear guidelines, ambiguities and contradictions in the current legislation, which actualizes the subject of our research and raises the question of the necessity of forming a viable policy of sustainable urban development.

The activity of the modern city, the quality of the urban environment is largely determined by the activity of the complex of sectors of urban economy that provide the city's population and production.

The process of urbanization and urban development has led to the complication of all urban systems, the growth of their technical equipment, and the increase in capital expenditures associated with urban development. Serious problems in urban development in Ukrainian cities have arisen in recent years. This is primarily due to the deterioration of the capital assets of the city's life support systems. Urban housing, network communications, transportation, public utilities, greening, funeral services need renovation and upgrading. There is a need to create new energy-saving and environmentally-friendly technologies, silent rolling stock for urban electric transport, the latest equipment for water and sewerage, etc. In these conditions, according to T. Shilova, the role of management of development of all urban systems is increasing [1].

The problems of functioning of the city as part of the socio-economic complex are at the center of attention of theorists and practitioners studying the urban economy. Representatives of the scientific schools of Ukraine of Kyiv and Kharkov have made a significant contribution to the development of economic methods and